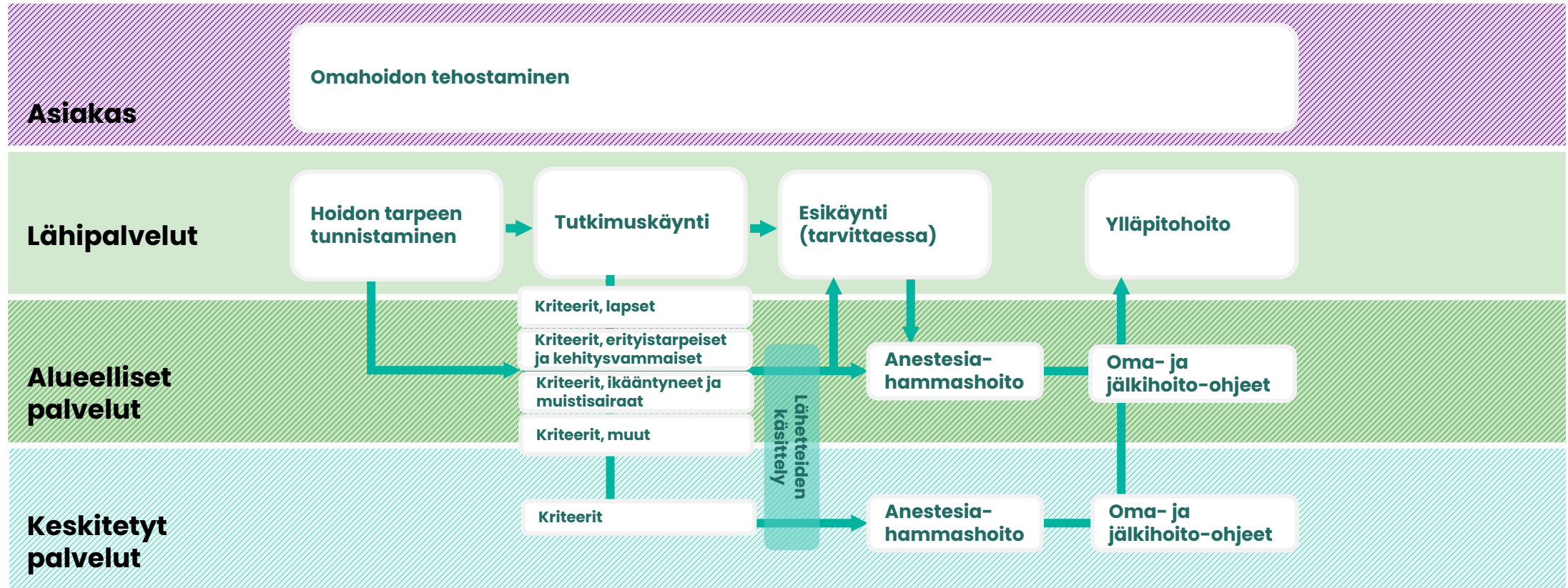

Anestesiahammashoidon hoitoketju

Omahoidon tehostaminen

Asiakas

- Hampaiden harjaus kaksi kertaa päivässä fluorihammastahnaa käyttäen
 - Ohjataan kädestä pitäen kiinnittämään erityistä huomiota kohtiin, joissa on eteneviä, alkavia kariesvauriota tai jäännösplakkia
 - Puhkeavien hampaiden puhdistamisen tehostaminen
 - Alaikäisten lasten hampaiden puhdistus on vanhempien vastuulla
- Hammasvälien puhdistus kerran päivässä
- Suositellaan sähköhammasharjaa
- Mahdollinen lisäfluoridi ja antibakteeriset suuvedet suun terveydenhuollon ammattilaisen suosituksesta
- Tarvittaessa omahoidon ohjauksen ja kariksen pysäytyshoitoja varten kontrollikäyntejä
- Ruokavalion muokkaaminen hampaille terveelliseksi
- Ksylitolituotteiden käyttö ainakin kolmen ruokailukerran päätteeksi viiden minuutin ajan

Takaisin polkuun

Hoidon tarpeen tunnistaminen

Hammashoitaja, suuhygienisti tai hammaslääkäri

- Hoidon tarpeen arvion tekevä ammattilainen arvioi hoidon kiireellisyyden ja varaa potilaalle sen perusteella ajan hammaslääkärille.
- Suuhygienisti ja hammashoitaja voi lähettää potilaan tarvittaessa suoraan yleisanestesiaan hammaslääkärin konsultaation perusteella, mikäli yleisanestesiaan lähettämisen kriteerit (katso kriteerit eri potilasryhmille) täyttyvät.

Takaisin polkuun

Tutkimuskäynti

Hammaslääkäri

- Status
 - Potilaan ko-operaation sallimat kliiniset ja radiologiset tutkimukset (PTG)
 - Mahdolliset ensiaputoimenpiteet
- Esitiedot
 - Potilaan oireet ja niiden kesto
 - Terveystila ja perussairaudet
 - Lääkitykset
 - Allergiat
 - Aikaisemmat anestesia- ja puudutukset
 - Paino
 - Tehdyt/suunnitellut hoidot tai operaatiot
 - Päihteiden käyttö
 - Tieto liikkuuko potilas itse
 - Tarkista ja kirjaa yhteystiedot
 - Vanhemmat/huoltaja
 - Edunvalvoja
 - Hoivayksikkö
- Hoitosuunnitelma
 - Päätös hoitolinjan valinnasta
 - Antibioottiprofylaksian tarpeen arvio
 - Informaatio mahdollisesta sairauslomasta ja hampaanpoistojen merkityksestä purennalle tai estetiikalle
 - Kustannusarvio eri proteettisista hoitovaihtoehdoista
 - Potilaan kanssa keskustellen arvio sedation/anestesian tarpeesta
 - Lähete anestesiahammashoitoon
 - KIRJAA LÄHETTEESEEN ESITIE TOJEN KOHDAT
 - Muista tulkin varaus tarvittaessa
- Kaavakkeet ja ohjeet
 - Taustatieto- ja lupakaavakkeet annetaan sähköisen palvelimen kautta
 - Yleisanestesian ennen ja jälkeen ohjeet kirjallisesti ja suullisesti

Takaisin polkuun

Esikäynti (tarvittaessa)

- Kaavakkeet ja ohjeet
 - Taustatieto- ja lupakaavakkeet annetaan sähköisen palvelimen kautta viimeistään tällä käynnillä
 - Anestesian ennen ja jälkeen ohjeet kirjallisesti ja suullisesti
- Infotaan anestesiahammashoidon jälkeen toteutuvat käynnit:
 - Lasten osalta käynnit oman hammashoitolan suuhygienistillä vähintään 3, 6 ja 12 kk:n kuluttua anestesiakäynnistä tai yksilöllisen hoitosuunnitelman mukaan.
- Omahoidon ohjeistus

Oma- ja jälkihoito-ohjeet

- Kaikki omahoito ja jälkihoito-ohjeet annettava suullisesti ja kirjallisesti
- Käydään läpi heräämössä potilaan ja/tai saattajan kanssa ja annetaan mukaan paperisina mahdollisuuksien mukaan jo ennen hoitokäyntiä
- Tehdyn toimenpiteen mukaan tarvittaessa paasto ja särkylääkitys

- Lapsen täytyy olla valvottuna loppupäivän ajan
- Lasta ei voi viedä hoitoon tai kouluun toimenpidepäivänä
- Aikuispotilaalla toimenpidepäivä on sairaslomapäivä
- Toimenpidepäivänä tulee välttää
 - tasapainoa vaativaa liikuntaa, esimerkiksi juoksua, pyöräilyä tai portaissa kävelyä yksin
- Kaikki anestesiapotilaat tarvitsevat saattajan.

Ylläpitohoito

Suuhygienisti

- Lasten osalta käynnit oman hammashoitolan suuhygienistillä vähintään 3, 6 ja 12 kk:n kuluttua yleisanestesiakäynnistä.
- Näiden jälkeen käynnit omassa hammashoitolassa yksilöllisen hoitosuunnitelman mukaisesti

Kriteerit anestesiahammashoittoon

Lapset

- Hoidon tarve ylittää potilaan kyvyn selviytyä hoidosta ilman anestesiaa
- Hoidon tarve on laaja, mikäli tarvetta on enemmän kuin 3-4 hoitokerralle
 - Esilääkekokeilu ei tarpeen, jos on vaativa tai laaja hoidon tarve.
- Traumatisoituneet lapset jo vähäisellä hoidon tarpeella
- Yli 3-vuotiaat ja yli 15 kg
 - Anestesia­lääkärin konsultaatiolla myös 2-vuotiaat ja yli 10 kg
- Liikalihavuus voi olla este yleisanesterialle
 - Konsultoi anestesia­lääkärinä etukäteen

Kriteerit anestesiahammashoittoon

Kehitysvammaiset ja erityistarpeiset

- Hammashoito ei onnistu vastaanotolla, huomioi itsemääräämisoikeus.
 - IMO: Kiinnipitämisestä pitää olla erilliset päätökset!
- Esilääkityksestä ei saada riittävää vastetta hammashoidon toteuttamiseen turvallisesti, huomioiden potilas ja henkilökunta.
- Tarkastus voidaan tehdä yleisanestesiassa kun
 - suun terveydenhuollon ammattilainen ei näe suuhun kunnolla ja todetaan hoidon tarvetta, esimerkiksi hammaskivi tai vaiva/muuttunut käytös, johon ei löydy syytä muualta.

Kriteerit anestesiahammashoittoon

Ikääntyneet ja muistisaira

- Oltava aina vaiva/oireita/todettu hammasinfektio
- Tällä potilasryhmällä laajasti karioitunut hampaisto tai vaikea parodontiitti ei ole syy hammashoittoon yleisanestesiassa
- Muista ja mieti kokonaishoito:
 - Ikääntyneiden ja muistisairaiden hammashoidon tavoitteena on oireeton suu, ei hoidettu hampaisto.
 - Ei tuoteta tarpeetonta kärsimystä hammashoidolla
 - Huomioi yleisterveys ja hoidon rajaukset
 - Konsultoi herkästi hoitavaa lääkäriä hoitoa suunniteltaessa ennen anestesia-älyä!
- Potilaan päätyessä hammashoittoon yleisanestesiassa kaikki hampaat voidaan joutua poistamaan eikä proteettiselle hoidolle ole välttämättä ennustetta
 - Huomioi myös omaisten informoinnin tärkeys etukäteen!

Kriteerit anestesiahammashoitoon

Muut

- Voimakas hammashoitopelko ja/tai laaja hoidon tarve/oireileva suu
- Useita kiirevastaanottokäyntejä ilman jatkohoitoon hakeutumista
- Hammashoito ei onnistu esilääkityksessä ja/tai ilokaasusedaatiassa
 - Esilääkekokeilu ei ole tarpeen kaikissa tapauksissa
 - Konsultoi herkästi

Kriteerit anestesiahammashoitoon

Keskittetyt palvelut

- Potilaan yleisterveys tai jatkoseuranta vaatii sairaalahoitoa
- Monisairaat
- Anestesia­lääkärin suositus
- Henkeä uhkaava hammasperäinen infektio
- Nelirajahalvaus

Anestesiahammashoito

Alueelliset palvelut

- Taustatieto- ja lupakaavakkeet täytyvät olla täytettyinä ennen hoidon aloitusta
 - Lupakaavakkeen täyttää potilas itse, hoitava yksikkö tai muu edunvalvoja
- Paasto 6 tuntia ennen anestesiaa
- Potilas tarvitsee saattajan ja häntä ei voi päästää esim. linja-autoon anestesian jälkeen. Potilaat kotiutuvat pääsääntöisesti samana päivänä.
- Tarvittaessa seuranta sairaalan/terveyskeskuksen vuodeosastolla.
 - Potilaat joilla on etukäteen tiedossa oleva osastoseurannan tarve hoidetaan erikoissairaanhoidossa

Anestesiahammashoito

Keskittetyt palvelut

- Tarvittaessa lähetepotilaan erillinen tutkimuskäynti
- Taustatieto- ja lupakaavake täytyvät olla täytettynä ennen hoidon aloitusta
 - Lupakaavakkeen täyttää potilas itse, vanhempi, hoitava yksikkö tai muu edunvalvoja
- Paasto 6 tuntia ennen anestesiaa
- Potilas tarvitsee saattajan ja häntä ei voi päästää esimerkiksi linja-autoon anestesian jälkeen. Potilaat kotiutuvat pääsääntöisesti samana päivänä.
- Tarvittaessa seuranta sairaalan/terveyskeskuksen vuodeosastolla.
 - Potilaat joilla on etukäteen tiedossa oleva osastoseurannan tarve hoidetaan erikoissairaanhoidossa